

Sustavi za izobrazbu odvjetnika u EU-u

Poljska

Tijelo koje je dostavilo informacije: Nacionalna komora pravnih savjetnika (Krajowa Izba Radców Prawnych)

travanj 2014.

OPIS NACIONALNOG SUSTAVA IZOBRAZBE ODVJETNIKA u Poljskoj

1. Pristup zanimanju

Visoko obrazovanje/sveučilišno obrazovanje	DA
Obvezna je diploma pravnog fakulteta	DA – Kandidati moraju imati najmanje magistarsku diplomu
Postupci kojima se ostvaruje status odvjetnika:	<ul style="list-style-type: none">• Kvalifikacijski ispit (u organizaciji države (Ministarstva pravosuđa)). Lokalne odvjetničke komore samo su domaćini ispita i ne osiguravaju pitanja već ocjenjuju odgovore prema točnim odgovorima koje im je dostavilo ministarstvo.• Završena početna izobrazba• Državni ispit na kraju razdoblja početne izobrazbe• Upis u imenik odvjetničke komore <p>U Poljskoj postoje 2 kategorije odvjetnika: odvjetnici i pravni savjetnici.</p> <p>Pravni savjetnici donedavno nisu mogli braniti stranke u kaznenim predmetima, ali to se</p>

ograničenje više neće primjenjivati.

Od 15. srpnja 2015. više neće biti razlike u opsegu nadležnosti. Odvjetnici i pravni savjetnici imat će jednaka prava pokretanja postupka pred svim sudovima i u svim vrstama predmeta. To uključuje i Vrhovni sud, Vrhovni upravni sud te Ustavni sud.

Jedina razlika koja trenutno postoji i koja će postojati nakon 15. srpnja 2015. jest da pravni savjetnik može obavljati zanimanje:

a) kao pojedinac ili

b) kao partner u građanskom partnerstvu ili komercijalnom partnerstvu u kojem su partneri: pravni savjetnici, odvjetnici, porezni savjetnici, odvjetnici za patente ili strani odvjetnik ili

c) na temelju ugovora o radu,

dok odvjetnik može obavljati zanimanje

a) kao pojedinac ili

b) kao partner u građanskom partnerstvu ili komercijalnom partnerstvu u kojem su partneri: pravni savjetnici, odvjetnici, porezni savjetnici, odvjetnici za patente ili strani odvjetnik.

Odvjetnik ne može obavljati svoje zanimanje na temelju ugovora o radu.

Osoba koja želi postati odvjetnik u Poljskoj (**odvjetnik** ili **pravni savjetnik**) mora ispuniti sljedeće uvjete:

1. završiti pravni fakultet u Republici Poljskoj i steći magistarsku diplomu ili završiti više pravno obrazovanje u inozemstvu, ako je takvo obrazovanje priznato u Republici Poljskoj,

	<p>2. u potpunosti uživati svoja javna prava,</p> <p>3. imati potpunu pravnu sposobnost djelovanja,</p> <p>4. biti osoba besprijekornog karaktera čije prethodno ponašanje predstavlja jamstvo ispravnog obavljanja zanimanja</p> <p>5. završiti početnu izobrazbu u Republici Poljskoj i položiti ispit za pravnog savjetnika ili odvjetnika.</p>
Alternativni načini pristupa zanimanju:	<p>DA</p> <p>Načini prelaska iz drugih zanimanja primjenjuju se na osobe s doktorskom diplomom, profesore prava, pravne pomoćnike (za pojedinih vidjeti odjeljak o početnoj izobrazbi u nastavku).</p>

2. Izobrazba za vrijeme početnog razdoblja

Postoji li razdoblje početne izobrazbe?	DA	<p>Pravna osnova:</p> <ul style="list-style-type: none"> • članak 32. Zakona o pravnim savjetnicima (Ustawa o Radcach Prawnych) • Zakon o odvjetništvu (Ustawa Prawo o adwokaturze)
Obvezno	DA , ali ne za sve kategorije kandidata	<p>Propisano trajanje: 3 godine</p> <p>Pravnici koji su oslobođeni obveze početne izobrazbe i polaganja završnog ispita za pristup zanimanju odvjetnika ili pravnog savjetnika:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobe s doktorskom diplomom iz prava i profesori prava - osobe koje su obavljale dužnost suca, državnog odvjetnika ili javnog

		<p>bilježnika</p> <ul style="list-style-type: none">- osobe koje su (i) položile završni ispit na temelju kojeg imaju pravo obavljati zanimanje suca ili (ii) osobe koje imaju doktorsku diplomu i radile su najmanje 3 godine u prethodnih 5 godina na nižim položajima u pravosudnim tijelima ili u odvjetničkom društvu kao pravni pomoćnici. <p>Pravnici koji su oslobođeni zahtjeva za početnom izobrazbom, ali svejedno moraju položiti završni ispit (pravosudni ispit):</p> <ul style="list-style-type: none">- osobe koje su najmanje 5 godina:<ul style="list-style-type: none">a) bile zaposlene na nižim položajima u tijelima zaduženima za provedbu zakona u posljednjih 8 godina prije pravosudnog ispita,b) u posljednjih 10 godina prije pravosudnog ispita bile zaposlene u odvjetničkim društvima na temelju ugovora o radu ili građanskog ugovora – za radna mjesta za koja je potrebno pravno znanje i koja su izravno povezana s pružanjem pravne pomoći strankama,c) u posljednjih 10 godina prije pravosudnog ispita bile zaposlene u tijelima javne uprave – za radna mjesta za koja je potrebno pravno znanje i koja su izravno povezana s
--	--	--

		<p>pružanjem pravne pomoći strankama.</p> <p>Osobe koje su uspješno položile završni ispit za zanimanje suca, državnog odvjetnika ili javnog bilježnika.</p>
Vrste struktura odgovornih za organizaciju početne izobrazbe	Odvjetnička komora (izobrazbu organiziraju komore pravnih savjetnika ili komore odvjetnika)	
Vrsta početne izobrazbe	Vježbenički staž pod nadzorom obiju odvjetničkih komora	
Kvalifikacijski ispit/provjera prije početne izobrazbe	DA	<ul style="list-style-type: none"> • Provjera/potvrda diplome • Kvalifikacijski ispit
Utvrđeni kurikulum za vrijeme početne izobrazbe	DA	<p>Glavne obuhvaćene teme:</p> <p>deontološka pravila, građansko pravo, građanski postupak, kazneni postupak, upravno pravo, upravni postupak, radno pravo, pravo EU-a, porezno pravo, pravo socijalne sigurnosti, obiteljsko pravo, pravo trgovačkih društava, stečajno pravo, pravo intelektualnog vlasništva</p>
Posebnosti u vezi s pravom EU-a i jezičnom izobrazbom:	DA	<p>Izobrazba iz prava EU-a dio je izobrazbe ili razdoblja početne izobrazbe za odvjetnike i pravne savjetnike, ali nema službenog kurikuluma. Odvjetnici obično prolaze izobrazbu iz postupovnog prava i prava institucija EU-a, rijetko iz materijalnog prava</p> <p>Odvjetnici i pravni savjetnici nemaju obvezu jezične izobrazbe.</p>
Početna izobrazba podijeljena u različite faze	DA	<p>Različita razdoblja kojima su obuhvaćena različita područja prava.</p> <p>Svakoj grani prava obuhvaćenoj vježbeničkim</p>

		<p>stažem posvećena su različita razdoblja – od 3 tjedna do 6 mjeseci.</p> <p>Teorijski tečajevi uključuju navedene teme u određenom trenutku vježbeničkog staža (npr. 1. godina: građansko pravo, parnični postupak i radno pravo).</p>
Ocjenjivanje/ispit nakon početne izobrazbe	DA	<ul style="list-style-type: none"> • Pisani ispiti • Putem izvješća mentora o određenim aktivnostima u okviru vježbeničkog staža (mentor daje svoje detaljno mišljenje o napretku koji je vježbenik ostvario u pogledu različitih stručnih vještina u određenoj godini)
3. Sustav trajne izobrazbe		
Razlika između trajne izobrazbe/specijalizacije	NE	
Obveze u vezi s trajnom izobrazbom	DA	<p>Obveza u vezi s obveznom izobrazbom u skladu s unutarnjim propisima Nacionalne komore pravnih savjetnika i Vrhovnog vijeća odvjetničke komore</p> <p>Profesionalna odvjetnička komora sastoji se od 24 odvjetničke komore. Vrhovno tijelo odvjetničke komore vrhovno je samoupravno tijelo komore (za odvjetnike).</p> <p>Svaka organizacija upravlja trajnom izobrazbom svojih članova. Stoga su obje komore odgovorne za trajnu izobrazbu odvjetnika i pravnih savjetnika.</p> <p>Nacionalna komora nadležna je za pravne savjetnike, dok je Vrhovno vijeće odvjetničke komore nadležno za odvjetnike.</p> <p>Pravna osnova:</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - članak 41. Zakon o pravnim savjetnicima - članak 23. Zakona o stručnom postupanju pravnih savjetnika - Rezolucija br. 30/B/VII/2008 od 6. lipnja 2008. Nacionalnog vijeća pravnih savjetnika - članak 3. odjeljak 4. Zakona o odvjetnicima - članak 8. Etički kodeks za odvjetnike - Rezolucija 57/2011 od 19. studenoga 2011. Nacionalnog vijeća odvjetnika - Izjava od 25. ožujka 2006. o trajnoj izobrazbi
Obveze u vezi sa specijalizacijom	NE	Specijalizacija nije propisana ni nacionalnim ni unutarnjim propisima
Obveze u vezi s učenjem stranih jezika	Nema obveze	
Obveze u vezi sa sadržajem prava EU-a u odnosu na trajnu izobrazbu/specijalizaciju	Nema obveze	
<i>4. Akreditacijski sustavi i pružatelji izobrazbe</i>		
Mogućnost akreditacije	N/P	
Broj pružatelja izobrazbe koji nude aktivnosti trajne izobrazbe	Više od 50	
Vrsta pružatelja izobrazbe koji nude aktivnosti trajne izobrazbe	<ul style="list-style-type: none"> • Odvjetnička komora • Neakreditirani privatni komercijalni pružatelj izobrazbe • Neakreditirani privatni ili javni neprofitni pružatelj izobrazbe (uključujući sveučilišta) 	
Aktivnosti i metode		

Vrsta aktivnosti izobrazbe koje su prihvaćene u skladu s obvezama trajne izobrazbe ili specijalizacije	<ul style="list-style-type: none"> • Pohađanje tečajeva izobrazbe • Pohađanje modula e-učenja • Pohađanje konferencija u svrhu izobrazbe • Sudjelovanje u aktivnostima izobrazbe kao predavač ili nastavnik • Pisanje/objava 	Sudjelovanje u aktivnostima izobrazbe u drugoj državi članici: Da , obveze trajne izobrazbe mogu se ispuniti sudjelovanjem u aktivnostima izobrazbe u drugoj državi članici
---	---	---

5. Nadzor aktivnosti izobrazbe

Organizacije uključene u nadzor aktivnosti trajne izobrazbe	DA	Odvjetnička komora Lokalne odvjetničke komore nadležne za pravne savjetnike i lokalne odvjetničke komore nadležne za odvjetnike
Postupak nadzora	Predmeti nadzora: <ul style="list-style-type: none"> • kurikulum izobrazbe • tijelo koje organizira izobrazbu • je li aktivnost usmjerena u potpunosti ili uglavnom na odvjetnike i razvoj stručnih vještina odvjetnika 	

6. Nacionalna reforma sustava izobrazbe

U razdoblju 2011. – 2012. provedena je reforma nacionalnog sustava u cilju prilagodbe zahtjeva izobrazbe postojećim potrebama.

Trenutačno vježbenici sudjeluju u više praktične, a manje teorijske izobrazbe.

Izobrazba je također postala interaktivnija (rasprave, studije slučaja, simulacije suđenja). Veći se naglasak stavlja na pravo EU-a, porezno pravo, nove tehnologije i marketing pravnih usluga.

Izvor: **Pilot projekt – Europska pravosudna izobrazba: "Lot 2 – Studija o statusu odvjetnika koji prolaze izobrazbu iz prava EU-a"**, koji su proveli Vijeće odvjetničkih komora Europe (CCBE) i Europski institut za javnu upravu (EIPA)